

Kettős ünnepre készülnek

Népi demokratikus államunk létrejött és különösen az államosítás megvalósítása után nemcsak helyi, hanem országos viszonylatban is könnyűiparunk jelentős ütemével fejlődött az aradi December 30. textilgyár.

Ott, ahol még alig tízezer évvel ezelőtt sápadt, vézna asszonyok, fiatal leányok, gyermekek a legnehezebb, egészségtelen munkakörülmények között ugyszólván éhberét dolgoztak Feri báró gyárban — ma az állam, a nép tulajdonát képező, tiszta levegőjű, tágas, egészséges munkahelyekben, egészségtől duzzadó, pirosposzsgás, mosolygós arcú munkások ügyes keze alól ontják a gépek a fonalat, a szöveget.

Es most, amikor ennek a gyárnak szorgalmas munkaközösségét csak napok, talán már csak órák választják el az 1958. évi általános termelési terv teljesítésének nagyszerű tényétől, amikor Gh. Gheorghiu-Dej elvtársnak, az RMP KV 1958. november 26—28-iki plenáris ülésén elhangzott beszámolója hazánk összes üzemében, minden dolgozóban olyan hatalmas visszhangra talált — ebben a gyárban kettős ünnepre készülnek. Népköztársaságunk kikiáltásának 11. évfordulójára és névnapra — hiszen az aradi textilgyár éppen e történelmi jelentőségű esemény napjának dicsőséges nevét viseli honfoglalóit.

Ebből az alkalomból munkatársunk körét tett a December 30. gyárban és az egy nap alatt tapasztalt eseményekről számol be rajzban és írásban olvasóinknak. Természetesen egy rövid nap alatt nem juthatunk el mindenhová. Hiszen nagy a gyár. És lapunk hátsó oldalán kisebb-nagyobb cikkekben állandóan napirenden tartjuk a December 30. gyárban történő eseményeket. Így most a legjellegzetesebb tapasztalatokkal igyekszünk foglalkozni.

A két főrészle

1. A fonóda

Már sokszor jártam ebben a „vatilág”-ban, ahol minden fehér, ahol kis pihék ragadnak a vígyázatlanul közlekedő ember ruhájára, ahol az egyenes, hosszú gépsorok között fehér fonalak csavarodnak száz és száz gyorsan pörgő orsóra.

Jól ismerem ezt a képet. Ismerem azokat az apró zöreket, egészen halk, rövid katingókat, amelyek a gyűrűsön és Fleyer-gépek szinte zajtalan működésére oly jellemzőek.

Mégis mindig őszinte csodálattal, mely megilletődéssel járok-kelek a csöndesen zümögő gépek között és figyelem a szorgalmas, fürge embereket. Jólesik látni, hallani a munkának ezt a mozgó „fehér” birodalmát, ahol nyersanyagból nyersanyagot, vagyis gyapotból fonalat gyártanak.

Egy-két szám öltik az agyamba, December 13-ig a fonóda munkaközössége 106,2 százalékkal teljesítette az eddigre szóló előirányzatát, az előírt 75 százalék elsőosztályú áru helyett 82,6 százalék elsőosztályú árut termelt.

Hát igen... ilyen munkaközösségek lehet a szép eredményeket elérni. A dolgozók legyelmzett munkájára ragadja meg az embert. Máté Rozália fonóda példát, — aki tervét átlagban 116 százalékban teljesíti — azt mondja, hogy a fonódaiban csak úgy érzik jól magukat a munkások, ha naponta teljesítik tervüket, ha csak fél százalékkal is...

Még is tehetik, hiszen 90 százalékban tapasztalt munkások. (Köszülnek sokan textiliskolát végeztek). Azután itt van Lengyel János és Csizsák Margit munkások. Ők gépi-től-gépig járva oktatják, tanítják, támogatják a gyengébbeket.

Igy aztán nem is csoda, ha újabb munkások emelkednek ki, mint Péter Rozália, Comiza Letitia, Talpa Ele-

na, Gajocaru Elisabeta és még sokan mások.

Erdemes megemlíteni, hogy a gyűrűsönöda osztályvezetője, Mihály József elvtárs, nemcsak üzemosztályát vezeti jól, hanem mint a 113. számú városi kerület képviselője is megállja helyét. Kerületében Gherman Gheorghe utcabizottsági taggal együtt, — aki egyébként ugyancsak itt dolgozik a fonódaiban az élmunkások sorában — állandó szemlélés kapcsolatot tart a lakosokkal. A megbeszéléseken elhangzott javaslatok figyelembevételével közbenjárásukra eddig az 113. már 30 ezer lej értékű javítás munkát végeztek a kerületben.

Persze akad még a fonódaiban foglalkozás is. De erről egy másik cikkben szólnék.

2. A szövődék

Itt már nagyobb a zaj. A munkatérnek sokkal hangosabbak. Zakatolnak a szövődégek fogaskerekei, kattan az automaták forgódobja, ütemesen csattognak a beverőszíjak és a vetők is gyors koppanással húzzák maguk után a beverőszálakat.

Fejkezős asszonyok, leányok szorgoskodnak a csattogó, zakatoló szövődégek között. Gyors, ügyes kezek cserélik az orsókat a vetőkben s a befűzésnek ugyszólván szemvillanásnyi idő sem kell. Ha a szálszakadás miatt megáll egy-egy gép, az elszakadt szál befűzése sem probléma: néhány pillanat és a gép már újra zakatol tovább.

Hangos beszéd nem járja itt, hiszen a hangot elnyomja a gépek zaja. A szövődék felbeszédével és a szavak hangtalan kiejtésével kitűnően megértik egymást, s a mesterek, segédmesterek is a számozgásáról „olvassák” le a szövődék kívánságait. Egy hosszú elnyújtott „tuuu” kiáltás, aztán jön a felbeszéd és a mester, vagy segédmester már ott vizsgálja a hibás gépet. Ez legtöbbször 10—30

perces kiesést jelent, amit a szövők ügyesen behoznak. Persze, ha komolyabb a géphiba, tovább tart a javítás, de ilyen eset ritkán fordul elő. A karbantartó lakatosok gondosan ügyelnek a gépek zavartalan működésére.

Munkások, mesterek, technikusok és mérnökök a legteljesebb együttműködésben végzik feladataikat. Ennek gyümölcsei elsősorban a kiemelkedő termelési eredményekben mutatkoznak meg. November hónapban mindögyik szövőde (öt szövőde van) általános tervét 2-3 százalékkal teljesítette túl. De vannak itt olyan élmunkások is, mint például Hergelegiu Maria és Duma Mária párttagjelöltek, akik már a jövő év számlájára termelnek.

Nem ők az egyedüliek.

A szövődék dolgozói büszkék sikerre és fogadkoznak, hogy idő előtt befejezik az évi tervüket. Itt az ifjú munkáerő van túlsúlyban, a 18-28 évesek. De azért nincs baj velük. Hallgatnak az „öregekre”, és szívesen veszik át a szakmában hosszú évek során szerzett tapasztalataikat.

Beszélttem néhány idősebb szövőmunkással, akik még visszaemlékeznek „Feri báró” idejére. Azokról a keserű emlékeztető időkről csak gyűlölettel tudnak nyilatkozni. Nem kimélték akkor sem gépet sem embert. Munkavédelmi intézkedésekre nem „költött” a báró. S ha valakit baleset ért, — akár könnyebb, akár súlyosabb — nyomban felmordó csodulával fizették ki. Ha a munkások elégedetlenkedtek, a rendőrség, meg a sugárkópió leplek el a munkatérre. Arra nem sajnálta a báró a „kötséget”.

De pártvezette munkáosztályunk a dicső szovjet hadsereg segítségével lerázta magáról a vérszopó hiénákat.

A dolgozók hálája, odaadása pártunk és kormányunk iránt az elért kiváló termelési eredményekben is megmutatkozik.

Az újságos...

Az újságos csinos, barna kinálány. Kis bódéból irányítja a sajtótermékek kiosztását. Mert ide érkeznek be a központi és helyi újságok, folyóiratok.

A különböző központi és helyi lapoknak, folyóiratoknak több ezer előfizetője van ebben a nagy gyárban. Ez renndben is volna. Sőt, amint a szakszervezeti osztály bizottságok és szakszervezeti csoportok sajtófelőlései mondják, az előfizetők száma folyton növekedik.

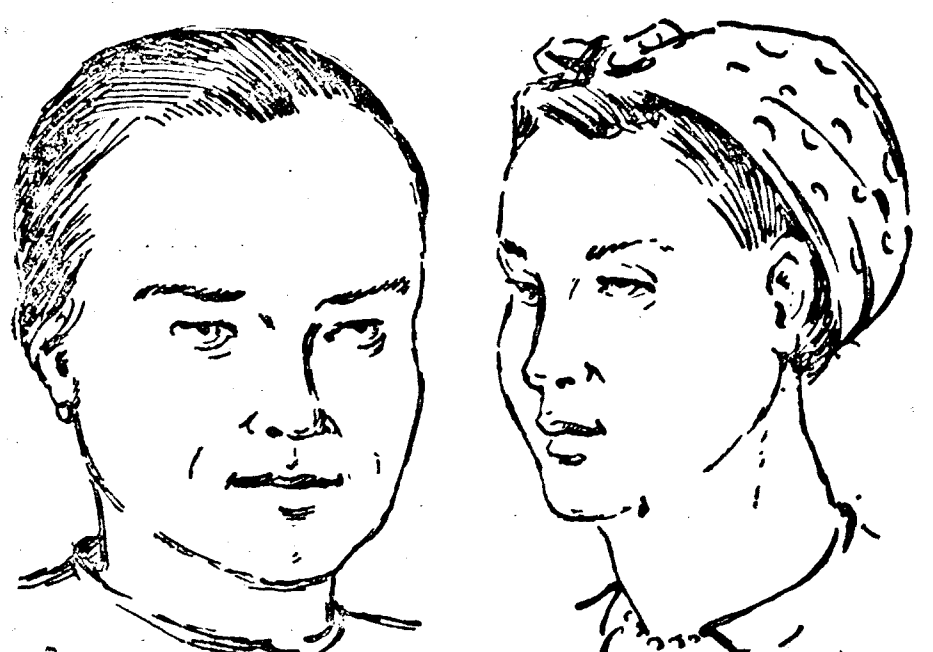
Eppen ezért a kis bódé elég forgalmas. Állandóan jönnek-mennek a lapokért, akadnak, akik nem győzik kivárni az elosztást, mert kíváncsiak a napi eseményekre. Megtörténik azonban, hogy az elosztás körül zavarok keletkeznek. Például éppen látogatásunk alkalmával történt meg, hogy a II. számú szövődében három előfizető Flacaru Rostu helyett Vörös Lobogót kapott. A lapkiosztó arra hívatkozik, hogy ebből most neki több újságja volt. Már az alapszervezeti titkárral, Lascu Ertárral is megesett, hogy ugyanilyen okból kifolyólag német nyelvű újságot kézbesítettek számára.

Jó volna arra is ügyelni, hogy mindenki pontosan és általa előfizetett sajtóterméket kapja kézhez.

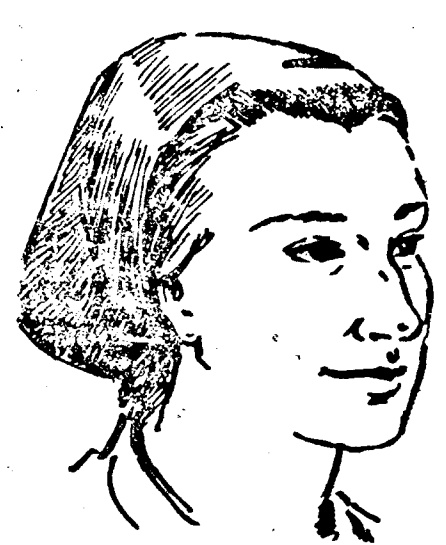
Hárman a legjobbak közül

FISTER MAGDA

GHINCISAN LUCIA

a IV. szövőde élmunkása, szintén párttagjelölt. Tapasztalt szakmunkás, aki már 8 éve dolgozik a szakmában. November 1-től már az 1959-es évre termel.

brigádjefeletős, állandó élmunkás. Az I. számú szövődében dolgozik, jó munkája elismeréseként az alapszervezet felvette a párttagjelöltek sorába. Tervét állandóan túlteljesíti.

KLIMAI IREN

párttagjelölt. A fonóda C-váltásában dolgozik háromoldalas gyűrűsönö gépen. Átlagos teljesítménye havonta 113,2 százalék, minőségi munkájával is az élenjárók sorában halad.

A gyár központi falujságán olvastuk, hogy...

...a színes (IV.) szövőde egy részén rossz a tetőzet, bizony be is esik az eső. A cikk írója oda is rajzolta esernyőt a szövőnőt.

Es bizony joggal és helyesen meg is bírálta a főmechanikus osztály vezetőjét, Véghe István

mérnököt, aki személyesen felel a tetőréteg megjavításának elhanyagolásáért.

...akadnak még hangyák, nemtörődöm munkások, mint Redes Gheorghe és Vértési Júlia, akik bizony az elmúlt hónapban le-

maradtak a terv teljesítéssel. Az üzem dolgozói biznak abban, hogy ezek a munkások hamarosan megváltoztatják helytelen magatartásukat, behozzák a lemaradást és a tervteljesítők sorába lépnek.

Munkásegyletem

A gyár dolgozóinak politikai és ideológiai nevelését nagyszámú pártoktatási tanulmányi kör szolgálja. De az üzemi pártbizottság a szakszervezeti bizottsággal karöltve gondoskodik a munkások általános műveltségének emeléséről is.

Bordas Teodor elvtárs, az üzemi bizottság titkára elmondotta, hogy az üzem keretén belül működő munkásegyletemnek 102 hallgatója van. A kétéves munkásegyletem — amely ez év november 15-én nyílt meg — a hallgatók ismereteinek gazdagítását és műveltségi fokának fejlesztését célozza és gazdag tanulmányi programmal készült fel.

Az egyetem igazgatója Mladin Péter mérnök, a műszaki szolgálat főnöke. A tanulmányi felelős Piro Dénés, tanár. A tudományos szocializmus és a társadalomtudományi kérdések előadója dr. Andrabur Alexandru, a gyár pénzügyi osztályának felelőse, a természettudományi előadásokat pedig Gajocaru Florica mérnök, a laboratórium vezetője tartja. A jogi és közgazdasági ismereteket dr. Netcu Octavian, az orvostudományról összefüggő kérdéseket pedig dr. Jivcovici Dumitru, a gyár poliklinikájának igazgatója adja elő.

Az előadók valamennyien kiváló képzettségű szakemberek, akik lelkes örömmel adják tovább tudásuk legjavát a munkásegyletem hallgatóinak. Hasonló lelkesedéssel végzi feladatát Nagy Zoltán elvtárs is, a munkásegyletem szervezési felelőse.

A hallgatók nagy örömmel látogatják az egyetem előadásait, mert azok eddig ismereteik felrészítéséhez és nagy mértékben hozzájárulnak ideológiai és műveltségi színvonaluk állandó emeléséhez.

Késztelen, hogy a munkásegyletem hallgatói az itt elsajátított ismereteket munkahelyükön gyakorlati módon is hasznosítani tudják. Érdekes, hogy a legkedveltebb tárgyak a vegytan, fizika, társadalomtudomány és közgazdasági kérdések. A munkásegyletem végzett hallgatói jelképes jelentőséggel bíró oklevelet kapnak.

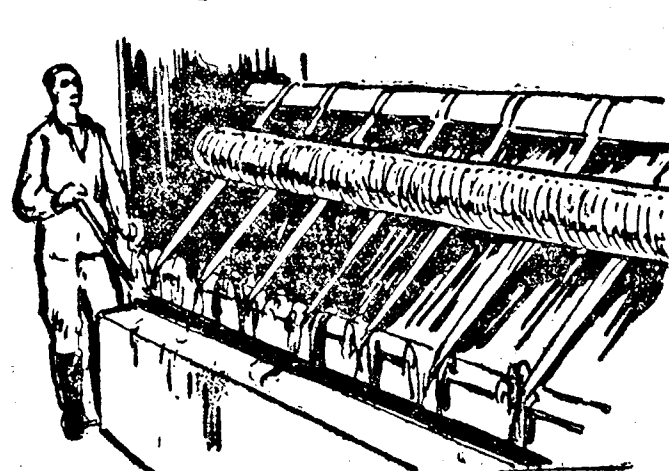
A precíziós műszerek „orvosa”

Rajzolónk egy mérleg javítása közben „kapta le” Juhász Ferenc precíziós lakatos, aki állandóan éljen a munkában. Párttag. O javítja a feszültségmérőket, hőmérőket, mérlegket. Azután a daru, a felvonók, mind hozzá tartoznak, de nincs is panasz. Mint a jó háziorvos, már ismeri mindegyiknek „betegségét” és a „recept” mindig készen áll tarselyében, azaz szerszámládájában.

Az oldalt szerkesztette: RUDAS ALADAR
Rajzolta: SOÓS ISTVAN

Néhány szó a befejező osztályról

Néhány sort ez az üzemenrészle is megérdemel, hiszen december 13-ig terjedő tervük összes mutatószámát túlteljesítették. És ami igen említésre méltó eredmény: csökkentek az ugynevezett „resztliek”, vagyis az 1—6 méteres selejtes kész munkadarabok.

Itt is, mint a többi üzemosztályon, sok élmunkás emelkedett ki az állandó jellegű szocialista verseny során. Takács Tibor mintanyomó, Papuc Iacob festő, Széll Mihály fehérítő, Ivascu Gheorghe keményítő és még sokan mások. El kell még mondanunk, hogy az új, fiatal terem-mester, Morovszki Mihály nemrég még egyszerű gépmunkás volt a mintanyomó osztályon. Itt tanulta meg a szakmát, s állandó jó munkája, kiváló szakmája és szervező képessége folytán — fiatal kora ellenére — már mint terem-mester végzi becsülettel és munkaközössége meglege-désére feladatát.

A befejező osztálynak azonban van egy kis szépségfűszere: a mosóda. Nem azért, mintha itt nem végeznének odaadó, jó munkát. Rajzolónk le is rajzolta az egyik korszerű mosógépet, ahol a sárga vízszőnő hófehérré vált szőttes szinte víztengerben uszva mentesül a vegyszerektől.

A hiba az, hogy a befejező részleget ez az osztály, hogy úgy mondjuk, egy kicsit „mostoha”. Még mindig a régi, alacsony mennyeze-

TÉNYEK - SZÁMOK

Elsősorban a tervosztályon tettünk látogatást. Hiszen nem érdektelen előttünk, hogyan is áll ez az országos viszonylatban is elismert jöke-pességgű üzem az 1958. évi terv teljesítésével.

Csak egy pillantás a kimutatásokba, s máris megdöbbenhetünk: pártunk és kormányunk ez idén is méltán büszkélkedhet az aradi December 30. gyár teljes munkaközösségének termelési sikerével.

Az évi üzemfeladatát véve alapul, ez év elejétől a december 13-ig terjedő időszakra vonatkozó összesített tervelőirányzatot 2,8 százalékkal teljesítették túl. Ez azt jelenti, hogy idő előtt, előreláthatólag december 20-ig teljesítik az egész évi tervfeladatokat.

A fonóda például a fentemlítt időpontig terjedő tervét 78,046 kiló fonat gyártásával multa fölül, ugyanakkor a szövődékben 439,584 négyzetméter szőttessel termeltek többet az év elejétől a december 13-ig terjedő időszak előirányzatánál. Ugyan-ebben az időben a szövődék 7,5, a fonóda pedig 3,6 százalékkal teljesítette túl a gépek hatásfokának növelésére előirányzott mutatószámot.

Ardelean Constantin elvtárs, a gyár vezérigazgatója, ezzel kapcsolatban elmondotta, hogy a jövő évben még nagyobb, még kiemelkedőbb termelési eredmények megvalósítására készülnek. Hiszen az 1959. évi tervelőirányzat-javaslat a termelésnek 10, az egy főre eső termelési eredménynek pedig 7—8 százalékos növekedését írja elő.

Ezek a távlatok már jövő évi népgazdaságfejlesztési tervünk pártmunkatársainak követeléséből fakadtak.

Az élet gyakran fényt derít arra is, amit hát... egyesek helytelen véleménye szerint illik homályba burkolni. Hiszen igaz, sok szép dolgot láttunk és hallottunk itt a gyárban, de azért nem haladtunk el a hibák, jogtalanságok mellett sem.

Vannak „aluszékony” emberek, akik akár kényelmi, akár más szempontból csukva tartják a szemüket, no meg a fülüket is. Nem árt őket olykor figyelmeztetni.

Erre való a tüszurás. Hát... tessék!

Igy takarok ti — Karinthy után szabadon —

Több részre oszlik ez a hatalmas gyárudvar. Elöl az irodák, s beljebb az üzemenrészlegek, műhelyépületek körül tiszta és rend fogadja mindenütt az embert. Szinte jólesik a szemnek. Símdra kövezett utak, aszfaltozott járdák.

Hanem amott hátul, — amott az épülettömbök elakarnak — bizony meg akad dudva, töcsával tett gödör... Törött alkatrészek, csúszás csavarok, elgömbült bádoglemezek heverésznek itt tehetetlenül és az idő vasfoga meg-megropogtatja jobb sorsra érdemes testüket. Es nem fog ez a halom, inkább nő. Nem vízi el az ICM, nem használják fel semmire... csak gyűlnek, egyre gyűlnek és rozsdásodnak nyakra-főre.

De hát ki látja meg ezt?... Minden elakarnak az épületek.

Ha Arany János élne, bizonyára így kezdené a gyárudvar e részéről szóló elbeszélő költeményét:

Eg a szegénypirolt ez udvarrészt alja, Rozsdás vasdarabok heverésznek rajta

Színfoltok

Aki szereti a természetet, annak örül a leve, ha például utazás közben kilekint a vonat ablakán. Vagy mondjuk kirándul a Kárpátok bércei ormai közé, avagy végig hajózik a Duna festői Orsova-Turnu Severin szakaszán. De ha csak kimegy a határba, vagy fel- alá sétál a mi szentény Marospartunkon, akkor is szemleket gyönyörködött hangulatba ringathatja magát.

Es mindezt a színfoltoknak köszönhetjük. Azoknak a természetes, vagy alkotott színdaraboknak, amelyek oly kellemessé tudják varázsolni az emberek pihenő idejét.

Nos én színfoltokat láttam a IV. számú szövődében is, de a kellemes hatás elmaradt. Láttam például egy színes táblára tűzött világoskék spulnihalmat. Csupa színfolt... aka rom mondani — jolt. Tudnillik több helyen akad benne világosabb, vagy sötétebb árnyalat. De ezek a színfoltok, különösen az éjszakai váltás-

ban, szabad szemmel nehezen vehető észre. Es így beleszövednek az anyagba, ami azután csak a szigorú ellenőrzés során derül ki. De akkor már... nos, a következmények egyaránt kellemetlenek szövőre, mesterre, üzemvezetőre, eladóra, vevőre. Csodálatsképpen csak éppen a festőre nem.

Hát... ezek is foltok. De nem színfoltok, inkább — szegényfoltok.

Hidnyzik a kerék

Tévedés ne essék itt nem holmi jelképes kerékről van szó, hanem egy (sőt nem is egy) kicsiny, de valódi vaskerékről, amely a befejező osztály szállítását végzi. De hidnyzik azokból a kis kocskiból más egyéb is. Egyiknek az eleje, másiknak az oldala, harmadiknak az alja. Van olyan, amelyikből csak egy-két szál deszka hidnyzik. De ez is elég ahhoz, hogy szállítás közben beszakadjon, vagy bepéskölödjön az áru. Egy szóval a hianyos, megrongált kis szállítások csak több esetben megrongálják az árut. Ez pedig kár.

Megjavítani ugyan már egy néhany kis kocsit, de jó volna, ha a gyár karbantartási osztályán többel

gondolnának erre a kérdésre. Vagy talán éppen az a hiba, hogy mind eddig csak gondolnak rá? Nos, akkor ne gondolkozzanak tovább — inkább cselekedjenek!

Aki kapja — marja

Kiránduló csoportok közkedve. Játéka ez. Nem kell hozzá egyéb, csak néhány vidám ifjú és egy labda.

Ez a játék a fonódaiban nem annyira közkedve, de annál jobban elterjedt. Es a labdát itt a közepesnél valamivel nagyobbajta labdák helyettesítik.

A gépekről leszedett fonalat ládába kell rakni. Igen ám, de láda nincs... illetve a kevés készlet nem jeli a szükségletet. Különösen az éjszakai váltásban, ilyenkor inál meg a „hajsza” a labdák után. Mindig a szemjűlesebb győz és boldogan rakja megszerzett labdájába a termelt árut. De akinek nem jut láda, az a földre rakja a hófehér fonalat.

Ugy látszik, egyes nemtörődöm vezetőknek tetszik ez a „játék”, mert semmit sem tesznek annak beszüntetése érdekében.

A beszüntetés módja pedig egyszerű: elegendő ládáról kell gondoskodni. Ez nem is olyan nehéz feladat, hiszen már készítettek új labdákat, de még mindig nem elég.

Ha elegendő láda lesz, a versengés azért folyik majd hogy ki tölti meg hamarabb azokat jöminőségu, tiszta áruval.

Es ez lesz a helyes.

A szovjet kormány jegyzéke a török kormányhoz

MOSZKVA. (Agerpres). A TASZSZ jelenti: Andrej Gromiko, a Szovjetunió külügyminisztere átnyújtotta Kábel Kármannak, Törökország moszkvai nagykövetségének a szovjet kormány jegyzékét a török kormányhoz. A szovjet kormány jegyzékében rámutat arra, hogy a kidolgozás alatt lévő török-amerikai katonai egyezmény, amely előírja a két ország katonai együttműködésének kiterjesztését — kétségtelenül a nemzetközi feszültség súlyosbításához vezet a Közel- és Közép-Kelet térségében.

Az a tény, hogy Törökország újabb katonai kötelezettségeket vállal magára az USA-val és a NATO-val szemben — hangzik a jegyzék — elentmond a török államférfiaknak azon bizonygatásainak, hogy fejlesztési és javítási óhajuk a kapcsolatot a szovjet kormányval.

A jegyzék rámutat: növekedett az a veszély, hogy Törökországot bevonják az Észak-Atlanti blokknak és függvényének — a Bagdadi Paktnak — katonai kalandjaiba, mivel Törökország területét valójában idegen államok katonai hirtődjévé változtatták át, mégpedig a Szovjetunió és más szomszédos államok biztonságáért.

A szovjet kormány véleménye sze-

rint nem meggyőző azok a bizonygatások, hogy az újabb katonai egyezmények megkötését Törökország „védelmének” biztosítása tenné szükség-

gessé, mivel Törökországot szomszédai részéről, főképpen pedig a Szovjetunió részéről nem fenyegeti semmilyen veszély.

Ünnepi ülés Varsóban Lengyelország Kommunista Pártja megalakulásának 40. évfordulója alkalmából

VARSO. (Agerpres.)

Varsóban, a Kultúra és Tudomány Palotája kongresszusi termében ünnepi ülést tartottak Lengyelország Kommunista Pártja megalakulásának 40. évfordulója alkalmából.

Az ülésen részt vettek W. Gomułka, a LEMP KB első titkára, a LEMP KB Politikai Bizottságának tagjai, a politikai pártok vezetői, régi párttagok, az SZKP küldöttsége, élén A. I. Mikoja-nal, az SZKP KB Elsőközségének tagjával, valamint más külföldi küldöttekkel.

Az ülésen W. Gomułka és A. I. Mikoja beszédet mondott.

A Német Szociáldemokrata Párt külügyi vitát javasol a Bundestagban

BONN. (Agerpres.)

A Német Szociáldemokrata Párt bundestagi csoportja javasolta, hogy 1959 január végén vagy február elején tartassanak a Bundestagban külügyi vitát, a Szovjetunió külpolitikai intézkedéseiről és a NATO tanács párizsi üléséről folytatott kialakuló helyzet megvitatásáról.

A NSZDP javaslata a nyugat-németországi kormánytól — a keresztény-demokrata szövetség — parlamenti csoportjának ellenállása miatt tükröződik. A kormánytól parlamenti csoportja csak a Bundestag külügyi bizottsága keretében hajlandó megvitatni a szociáldemokraták által felvetett kérdéseket.

A NATO tanács elutasította a berlini kérdés rendezésére irányuló szovjet javaslatokat

PARIZS. (Agerpres). A TASZSZ jelenti:

A NATO-tanács december 16-1 délelőtti ülésén megvitatott Berlini kérdést. Couve de Murville francia külügyminiszter jelentést terjesztett elő az USA, Anglia, Nyugat-Németország és Franciaország külügyminisztereinek a kérdésben folytatott tárgyalásairól. Mint ismeretes, a négy ország külügyminisztere elvben megegyeztek abban, hogy elutasítják a békét veszélyeztető berlini helyzet felszámolására vonatkozó szovjet javaslatokat.

Düles, az USA külügyminisztere mindent elkövetett, hogy biztosítsa a négy ország álláspontjának „egyönt-

lét” támogatását. Düles nagy beszédet mondott, amelyben elterjedte a szovjet külpolitika célkitűzéseit és azt kérte a NATO tagállamaitól, hogy „ne engedjenek” Berlin kérdésében, mert különben — mint mondta — katasztrófa zúdul Európára.

Düles beszédével nyilvánvalóan nyomást akart gyakorolni az ülésszak azon résztvevőire, akik elégedettek a négy miniszter elutasító magatartásával és nem szeretnék becsúszni az ajtót a Kelet és a Nyugat közötti tárgyalások előtt.

Selwyn Lloyd angol külügyminiszter nagy sietve megelégedését fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy az ülésszak egyetlen résztvevője sem emelt határozottan kifogást a szovjet javaslatok elutasítása ellen. Lloyd ugyanakkor állást foglalt amellett, hogy tárgyalásokat kell előkészíteni Németország egyesítésének kérdésében. Hasonló álláspontot helyeztek más országok külügyminiszterei is. Mindez arról tanúskodik, hogy a nyugati országok az egyesítés kérdésének ürügyével ki akarnak bujni a berlini kérdés rendezése alól, bár az egyesítés kérdését először maguknak a németeknek kell megoldaniuk.

A nyugati országok miniszterei a NATO-tanács ülésén ismét ki-nyilvánították, hogy minden áron fenn kell tartani a berlini helyzetet, amely lehetővé teszi a nyugati hatalmak számára, hogy ezt a várost szubverziós támaszpontként használják fel a szocialista államok ellen.

A NATO-tanács 16-án este közleményt hagyott jóvá, amely megerősíti az USA-nak, Angliának, Nyugat-Németországnak és Franciaországnak

azt a közös elhatározását, hogy nem hajlandók lényegében megvizsgálni a Szovjetunió javaslatait Nyugat-Berlin demilitarizált szabad városá nyilvánításával kapcsolatban és elutasítják azokat. A közlemény hangsúlyozza, hogy a NATO tagjai „nem járulhatnak hozzá olyan rendezéshez, amely kérdéseket tesz Franciaországnak, az USA és Anglia jelenlétével Berlinben”. Más szóval, a NATO tagjai kijelentették, hogy továbbra is fenn akarják tartani a berlini megszállási rendszert, amely teljesen logikátlan a szovjetek semmi köze sincs a szövetségesek között a háború után létrejött egyezmények célkitűzéseivel. A német militarizmus és náciizmus feltámasztásának megakadályozásához.

A NATO-tanács ugyanakkor nem tett semmilyen ellenjavaslatot a fegyverkezlet elutasítását a berlini veszélyes helyzet a nemzetközi feszültség komoly forrása a annak felszámolására sürgető intézkedéseket kell tenni.

Miközben a nyugati hatalmak elutasítják az európai béke és biztonság megőrzésére irányuló konkrét szovjet javaslatokat, azzal vádolják a Szovjetuniót, hogy „aláássza a kölcsönös bizalmat, ami a béke egyik támasza”.

A NATO vezetői szokásos mesterkedésekhez folyamodnak: elzárkóznak a konkrét javaslatok megvitatása elől és ugyanakkor kijelentik, hogy tárgyalni akarnak egyes szélesebbkörű általános kérdésekről, amelyek tekintetében megegyezésre jutni. Közleményükben említést tesznek arról, hogy „hajlandók megvitatni a Szovjetunióval a német kérdés egészét, továbbá az európai biztonság és a leszerelés kérdését”.

Az utóbbi hetekben a Szovjetunió kormánya számos nagyjelentőségű lépést tett a nemzetközi feszültség csökkentése, a különböző társadalmi rendszert országok békés egymás mellett élésének biztosítása érdekében.

Ezt a célt szolgálja a többi között a szovjet kormány december 13-1 nyilatkozata is, a NATO tanács Párizsban sorra kerülő üléséekével kapcsolatban.

Ez a nagyjelentőségű nyilatkozat — melyet az Észak-Atlanti Szövetség valamennyi tagállama kormányához eljuttattak, — nemcsak elemzi a jelenlegi nemzetközi helyzetet és ismerteti a Szovjetunió álláspontját ezekben a kérdésekben, de építőjellegű és reális javaslatokat tartalmaz. Ezek hivatottak arra, hogy enyhítsék a nemzetközi feszültséget és utat nyissanak a vitás kérdések megoldásához.

A Szovjetunió kormánya három javaslatot terjesztett a NATO-országok elé. E javaslatok előírnyozzák a NATO-ban és a Varsói Szerződésben résztvevő országok közötti meg nem támadási egyezmény megkötését, egy közép-európai atom- és rakétafegyvermentes övezet megalakítását, valamint a NATO-országok és a Varsói Szerződés országai területén lévő idegen csapatok létszámának csökkentését.

E három rendkívül jelentős javaslat mellett a szovjet kormány ismét kifejezte: szükségesnek tartja, hogy a legrövidebb időn belül rendezzék a berlini kérdést, mivel Berlin idegen csapatoktól való megszálltatása a

Az államok közötti megegyezés biztosításáért, a nemzetközi kapcsolatok további fejlesztéséért

nemzetközi feszültség komoly forrása. A Szovjetunió ezzel kapcsolatban azt is leszögezte, hogy a berlini kérdés rendezésére irányuló megfelelő tárgyalási alapnak Nyugat-Berlinnek demilitarizált szabad városá válna nyilvánítását kell tekinteni.

A Szovjetunió kormánya ezek a javaslatok, amelyek megismétlése a már korábban tett szovjet javaslatoknak és ezek konkrét formába való rögzítését jelentik — osztatlan helyeslésre találtak a bekeszerető világközvéleményben.

Ez a világközvélemény egyre fokozódó aggodalommal szemléli a NATO katonai tömeges tevékenységét. A Szovjetunió kormánya nyilatkozata az egész haladó emberiség véleményét fejezi ki, amikor hangsúlyozza, hogy a NATO az államok közötti békés együttműködés aláaknázásának politikáját folytatja.

Minden tárgyalás megfigyelőnek egyet kell értenie a szovjet kormány nyilatkozatának azzal a megállapítással, hogy a NATO katonai tömböt az ENSZ elveivel és célkitűzéseivel összeegyeztethetetlen alapon hozták létre és szervezete tevékenysége a múltban és a jelenben is nagy károkat okoz az Egyesült Nemzetek Szervezete ügyének. Ennek a megállapításnak kézenfekvő bizonyítéka volt az ENSZ Közgyűlés a napokban befejeződött XIII. ülésén is. En-

nek során a NATO-hatalmak és a többi függő országok olyan határozatokat kényszerítettek rá az ENSZ-re, amelyek semmiképpen sem járulnak hozzá a világszervezet tekintélyének növekedéséhez.

A december 16-án Párizsban összehívott NATO Tanács ülésének napirendjén szereplő egyik fontos kérdés a berlini probléma. A NATO főbb hatalmait ezúttal is arra akarták felhasználni a NATO tanácsülés szakt, hogy — mint eddig is — viszályt szítanak minden olyan javaslatot, amely a nemzetközi feszültség enyhítését és a fegyverkezlet megszüntetését célozza. Kétségtelen, hogy ez a magatartásuk nem fogja a Szovjetuniót és a Német Demokratikus Köztársaságot meggyőzni abban, hogy az európai béke és a szocialista tábor országai biztonságának érdekében megoldják a berlini kérdést.

A szovjet kormány nyilatkozata komoly figyelmeztetést tartalmaz azon NATO-tagállamok számára, amelyek beleegyeztek abba, hogy területükön amerikai nukleáris és rakétafegyver támaszpontokat állítsanak fel. A szovjet kormány nyilatkozata félreérthetetlenül leszögezi, hogy abban az esetben, ha támadás érne a Szov-

N. Sz. Hruscsov jelentése a szovjet mezőgazdaság eredményeiről és további feladatairól

(Folytatás az 1-ső oldalról)

munista építési program valóra váltására.

N. Sz. Hruscsov hangsúlyozta, hogy a gabonatermelés növelése továbbra is elsőrendű feladat. Az állam szükségleteinek teljes fedezésére évente mintegy 10–11 milliárd pud gabonára van szükség. A termés növelésének döntő forrása a gabonatermelő hektárhozánának emelése.

N. Sz. Hruscsov szám adatokkal szemlétette más mezőgazdasági termények termelésének növekedését is. Elmondta például, hogy az előző öt év során évente átlagban 3 millió 500 ezer tonna gyapotot, jelenleg pedig 717 ezer tonnával többet takarítottak be. A Szovjetunióban a gyapot hektárhozama 50 százalékkal nagyobb, mint az USA-ban.

Az állattenyésztés fejlesztésével kapcsolatban N. Sz. Hruscsov a többi között rámutatott arra, hogy a hústermelés elősúlyban 1958 folyamán 2 millió 100 ezer tonnával növekedett 1953-hoz viszonyítva (azaz 35 százalékkal), a tejtermelés 21 millió 300 ezer tonnával (azaz 58 százalékkal).

Növekedett az összes szarvasmarhaállomány. 1958-ban a szarvasmarhaállomány 69 millió 400 ezer főt tett ki, vagyis 24 százalékkal többet, mint 1953-ban. A sertésállomány ugyanebben az időszokban 41 százalékkal, a juhállomány pedig 29 százalékkal növekedett.

A szónok kijelentette, hogy a Szovjetunió 1958-ban ugyanolyan mennyiségű vagy esetleg valamivel több tejet fog termelni, mint az USA 1957-ben. A Szovjetunió már 1957-ben 47 ezer tonna állati zsiradékkal többet termelt, mint az USA. A gyapjútermelés 2,3-szer meghaladta az amerikai gyapjútermelést. A tej és vaj ösztönzését illetően a Szovjetunió világelsősegére tett szert, a gyapjútermelés tekintetében pedig a második helyet foglalja el.

1953 és 1958 között az állati termékek termelésének növekedési üteme jóval magasabb volt a Szovjetunióban, mint az USA-ban.

N. Sz. Hruscsov ezúttal kidomborította a szovhozok növekvő szerepét a Szovjetunió szocialista mezőgazdaságában. A Szovjetunióban jelenleg 6000 szovhoz van, s ezek 168 millió hektár földet rendelkeznek, amiből 58 millió hektár szántóföld. Műtán a szovhozok 14 millió hektár szőlő és parlagföldet hasznosítottak, növekedett részarányuk az árubonatermelésben. A szovhozok 1953-ban csupán 225 millió pud gabonát szállítottak az államnak, az idén pedig 1.371.000.000 pudot, ami az összegyűjtés mintegy 40 százalékát teszi ki.

A mezőgazdaság műszaki-anyagi alapjainak megerősítéséről szólva N. Sz. Hruscsov bejelentette, hogy az utóbbi öt év során 50 százalékkal növekedett a mezőgazdaság energiatikai kapacitása. A szovjet mezőgazdaság jelenleg 1.700.000 traktorral (15 lóerős traktorokban számítva), közel 700.000 tehéngépkocsival, 500 ezer gabonakombájnnal, 120.000 szőlő kombájnnal és sok millió más

mezőgazdasági géppel és szerszámmal rendelkezik.

A gép- és traktorállományok átszervezésének eredményeként eddig 55 ezer kolhoz, vagyis a kolhozok 81 százaléka vásárolt mezőgazdasági gépi eszközöket összesen több mint 21 milliárd rubel értékben.

N. Sz. Hruscsov a továbbiakban a kolhozok köztulajdonának megerősítéséről és a kolhozparaszti anyagi jólétének növeléséről beszélt. A kolhozparaszti valós jövedelme egy főre számítva 1958-ban 1952-höz képest 60 százalékkal növekszik.

A kolhozok és kolhozparaszti jövedelmének további növelését — jelentette ki N. Sz. Hruscsov — az teszi lehetővé, hogy minden egyes kolhoz, az egész szocialista mezőgazdaság fokozni fogja a termelést.

N. Sz. Hruscsov ezután rámutatott arra, hogy az SZKP KB plenáris ülésén megvitatásra kerülő problémák a kommunista építési szempontjából létfontosságúak. Edigi eredményeink — hangsúlyozta — ösztönöznek, hogy szolgáljanak a mezőgazdaság további, még erőteljesebb fellendítésére. N. Sz. Hruscsov emlékeztetett a hétéves terv (1959–1965) alapvető feladataira a mezőgazdaság és az állattenyésztés fejlesztése terén, s megjegyezte, hogy a kolhozokban nagyarányú fő beruházásokat fognak eszközölni — csaknem 350 milliárd rubel értékben — amivel jelentősen megnövekszik az áruterelés s növekedni fog a gazdaságok jövedelme. Az állam az elkövetkező hét év során 150 milliárd rubel értékű fő beruházást eszközöl a mezőgazdaságba.

N. Sz. Hruscsov kidomborította, hogy a kötelező beszállítási rendszert a mezőgazdasági termelés nem kielégítő fejlődési színvonalát következtében az akkori körülmények követelték meg. Jelenleg ezt a rendszert a mezőgazdasági termékek szabad adás-vételével helyettesítették, olyan árakon, amelyek a termelés és a munkatermelékenység színvonalát tükrözik.

N. Sz. Hruscsov indokolatlanul nyilvánította egyeseknek azt az ag-

godalmát, hogy a termények szabad eladása a kolhozok által bizonyos spontaneitást eredményez a mezőgazdaság fejlődésében. Az állam a nép szükségleteit szem előtt tartva fogja szabályozni bizonyos termékek termelését, valamint az árakat, mégpedig oly módon, hogy a kolhozok elegendő felhalmozással rendelkezzenek a bővített újatermeléshez. Célunk az — folytatta N. Sz. Hruscsov, — hogy minden eszközzel növeljük a gazdaságok áruterelését. Az árucsera fejlődése a mezőgazdasági termékek bőségéhez vezet, ami egyik lényeges alapfeltétele a kommunizmusra való áttérésnek.

Az élelmiszerek szabad eladásának elvű fokozatosan ki fogják terjesztetni a gazdaság valamennyi ágára. Az állami onnan fogja megvásárolni a mezőgazdasági termékeket, ahol olcsóbban kapja őket.

N. Sz. Hruscsov kijelentette, hogy felelősséget vállal a tökéletesíteni kell a kolhozok nyilvántartási és javadalmazási rendszerét. Javasolta, hogy a munkaegységek alapján történő javadalmazásról térjenek át előrehaladottabb formákra a kolhozparaszti munkájának értékelésénél. Ebben az irányban — mondta — nem kell korlátozni a kolhozparaszti kezdeményezést.

N. Sz. Hruscsov kiemelte a szovjet mezőgazdasági tudomány nagy érdemét, de megjegyezte, hogy vannak olyan tudományi intézetek is, amelyek elszakadtak az élettől. N. Sz. Hruscsov ezzel kapcsolatban azt javasolta, hogy a tudományok kutatói javadalmazásukat bizonyos mértékben kapcsolják össze a tudományos eredmények mezőgazdasági alkalmazásában elért sikerekkel. A szovjet kormány — folytatta — sohasem sajnálta a tudomány fejlesztésére fordított anyagi eszközöket. Az intézetek pénzalapjait azonban — hangsúlyozta befejezésül — olyan tudományos kutatások fejlesztésére kell fordítani, amelyek reális segítséget jelentenek a kolhozoknak és szovhozoknak, s ugyanakkor elősegítik a tudomány előrehaladását.

A Vietnámi DK kormányának közleménye az algériai ideiglenes kormány küldöttségének látogatásáról

HANOI. (Agerpres.)

Hanoiban december 16-án közölték a Vietnámi Demokratikus Köztársaság kormányának közleményét az Algériai Köztársaság ideiglenes kormánya küldöttségének látogatásáról.

A küldöttség látogatása során — hangzik a többi között a közlemény — tárgyalásokat folytatott a Vietnámi DK kormányával a nemzetközi kérdésekről, valamint a két ország kapcsolatára vonatkozó problémákról. A tárgyalásokon teljes egyöntetűség nyilvánult meg az összes kérdésben.

A két fél megerősítette, hogy Algéria függetlensége nemcsak az algériai nép törvényes nemzeti joga,

hanem igen nagyjelentőségű tény az egész világ s főképpen az afrikai és ázsiai országok számára.

A Vietnámi Demokratikus Köztársaság kormánykijelentése kijelentette, hogy messzemenő támogatásban részesíti az algériai népet nemzeti felszabadító harcában és annak a megyőződésének ad kifejezést, hogy az algériai nép az ázsiai és afrikai országok, a szocialista országok és a világ összes bekeszerető népeinek segítségével kivívja a végső győzelmet.

Az Algériai Köztársaság ideiglenes kormánya küldöttsége, Jusuf Ben Khedda néppótló miniszter vezetésével december 16-án reggel repülőgépen a Kínai Népköztársaságba utazott.

—O—
SZOVJET PILOTÁK MEGMENTETEK NÉGY BELGA SARKKUTATÓT

MOSZKVA. (Agerpres.) A TASZSZ jelenti:

A déli sarkvidéken az Ice Cristall nevű hely közelében kényszerleszárlást végzett a belga sarkvidéki expedíció egyik repülőgépe s a gép utasai gyalog próbáltak visszatérni több napos járásmásra fekvő állomásokig.

Néhány napig tartó tervszerű keresés után, december 15-én Viktor Perov szovjet pilóta, aki „L 2” típusú géppel Moszkvából indult, a szovjet repülőgéppel 22 óra 25 perckor szállt fel a Baudouin király nevű viselői belga délsarki állomásra — 1 óra 35 perc, kor észrevett egy sátrat, amely körül emberek álltak. Egy óra 47 perckor a pilóta leszállt és felvette a négy belga kutatót, akik jó egészséggel örvendek. December 16-án 3 óra 32 perckor a szovjet gép — fedélzetén a megmentett négy belga kutatóval — szerencsésen visszatért a Baudouin telepre.

KÖZLEMÉNY

Az érdekeltek tudomására hozzák, hogy december 19-én az alábbi utcák lakói vehetik át fautalványukat:

A volt tartományi néptanács épületében működő 7. sz. kiosztóhelyen a Köztársaság útja 51–64. számú házainak lakói jelentkezzenek.

A volt tartományi néptanács épületében működő 8. sz. kiosztóhelyen a Romanilior, Paris, Romniulul, Trumfulul, Padurita orasulul, Rommei és Soareul utcák lakói vehetik át fautalványukat.

Szabó Mária